

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria ideilor politice

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Școala Doctorală de Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Doctorat / Doctor în Filosofie (nivel 8 CNC/EQF)
1.7. Forma de învățământ	Frecvență, Frecvență redusă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria ideilor politice			Codul disciplinei	SDF08
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Demeter Márton Attila				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Demeter Márton Attila				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Opțional	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	
2.8. Limba de predare	maghiară				

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					70
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					60
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat (consiliere profesională)					30
Examinări					6
Alte activități					8
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				214	
3.8. Total ore pe semestru				250	
3.9. Numărul de credite				10	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezență obligatorie la 70% din numărul total al orelor de curs.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezență activă în procesul interpretării textelor.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	a) cunoștințe avansate în domeniul Filosofie; b) capacitatea de identificare, formulare și soluționare într-o manieră creativă a problemelor de cercetare; c) stăpânirea metodelor și tehnicilor de cercetare avansată în Filosofie;
CP3	f) abilități de documentare și valorificare a lucrărilor științifice; g) capacitate de a redacta lucrări științifice și alte materiale academice la un nivel avansat, într-un stil adecvat domeniului de studiu Filosofie și cu respectarea rigorilor specifice acestuia la nivel național și internațional;
CP4	i) abilități lingvistice la nivel academic în limbi de circulație internațională necesare documentării și elaborării de lucrări științifice.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	a) competențe de comunicare, scrisă și orală, în domeniul științei și culturii; b) competențe lingvistice avansate în limbi de circulație internațională, inclusiv de a exprima și formula idei în contexte multiculturale și multilingve;
CT3	h) cunoștințe privind gândirea critică, inclusiv aptitudinea de a analiza, interpreta sau formula raționamente în diferite contexte; i) cunoștințe privind utilizarea legislației în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul-doctorand demonstrează cunoștințe la cel mai avansat nivel din domeniul de studiu Filosofie.	1. Studentul-doctorand deține și aplică abilitățile și tehnicile cele mai avansate și specializate, inclusiv abilitatea de sinteză și evaluare, necesară pentru rezolvarea problemelor critice de cercetare în Filosofie.
CP2	2. Studentul-doctorand demonstrează cunoștințe avansate aflate la granița dintre diferite domenii socio-umane.	2. Studentul-doctorand deține și aplică abilități de inovație și pentru extinderea și redefinirea cunoștințelor existente sau a practicilor profesionale din domeniile socio-umane.
CT1	1. (Responsabilitate și autonomie) Studentul-doctorand demonstrează un nivel ridicat de autoritate, inovație, autonomie, de integritate științifică și profesională.	1. (Responsabilitate și autonomie) Studentul-doctorand demonstrează un angajament susținut pentru dezvoltarea de noi idei sau procese aflate în avangarda unei situații de muncă ori de studiu, inclusiv cercetarea.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul-doctorand demonstrează cunoștințe la cel mai avansat nivel din domeniul de studiu Filosofie politică și, concomitent, istoria ideilor politice.
2. Studentul-doctorand demonstrează cunoștințe avansate aflate la granița dintre diferite domenii socio-umane: filosofie politică, politologie, istoriografie.
3. (Responsabilitate și autonomie) Studentul-doctorand demonstrează un nivel ridicat de autoritate, inovație, autonomie, de integritate științifică și profesională.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul-doctorand deține și aplică abilitățile și tehnicile cele mai avansate și specializate necesare cercetărilor în domeniul istoriei ideilor politice.
2. Studentul-doctorand deține și aplică abilități de inovație și pentru extinderea și redefinirea cunoștințelor existente sau a practicilor profesionale din domeniul istoriei ideilor politice.
3. Studentul-doctorand demonstrează un angajament susținut pentru dezvoltarea de noi idei sau procese aflate în avangarda unei situații de studiu, inclusiv cercetarea.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ¹
Ce este istoria ideilor? Istoricitatea gândirii politice.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Metode de cercetare specifice istoriei ideilor politice.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Începuturile gândirii politice moderne.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Machiavelli și "realismul" său politic.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Conceptul de suveranitate: Jean Bodin.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Conceptul de stat: Thomas Hobbes.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Ideea guvernării constituționale: Locke și Montesquieu.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Ideea suveranității naționale: Rousseau și Sieyès.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Critica suveranității naționale: Benjamin Constant.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Filosofia politică a lui Immanuel Kant.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Constituția americană: James Madison.	prelegere, problematizare, dezbateri	
Democrația americană: Alexis de Tocqueville	prelegere, problematizare, dezbateri	
Bibliografie		
<p>1. Leo Strauss: An Introduction to Political Philosophy, Wayne State University Press, Detroit, 1989. 2. Preston King (ed.): The History of Ideas. An Introduction to Method, Barnes and Noble, London – New Jersey, 1983. 3. Quentin Skinner: Machiavelli, Atlantisz Könyvkiadó, Budapest, 1996. 4. Maurizio Viroli: Machiavelli, Oxford University Press, Oxford – New York, 1998. 5. Leo Strauss: The Political Philosophy of Hobbes. Its Basis and Its Genesis, The University of Chicago Press, Chicago and London, 1996. 6. John Dunn: Locke, Atlantisz Könyvkiadó, Budapest, 1992. 7. Judith N. Shklar: Montesquieu, Atlantisz Könyvkiadó, Budapest, 1994. 8. Maurizio Viroli: Jean-Jacques Rousseau and the 'well-ordered society', Cambridge University Press, Cambridge – New York, 1988. 9. Emmanuel Joseph Sieyès: Political Writings, Hackett Publishing Company, Inc., Indianapolis/Cambridge, 2003. 10. Tzvetan Todorov: Benjamin Constant. A Passion for Democracy, Algora Publishing, New York, 1999. 11. Hannah Arendt: Előadások Kant politikai filozófiájáról, in: Uő.: A sivatag és az oázisok, Gond Kiadó – Palatinus Kiadó, Budapest, 2002, 225-372. 12. Pierre Manent: Tocqueville and the Nature of Democracy, Rowman & Littlefield Publishers, Inc., Maryland, 1996.</p> <p><i>Bibliografie pentru dobândirea cunoștințelor filosofice necesare în cazul studenților-doctoranzi care nu au efectuat studii fundamentale de filosofie la nivel licență:</i></p> <p>1. Isaiah Berlin: Against the Current. Essays in the History of Ideas, The Viking Press, New York, 1980. 2. Leo Strauss és Joseph Cropsey: A politikai filozófia története II., Európa Könyvkiadó, Budapest, 1994. 3. Pierre Manent: A liberális gondolat története, Tanulmány Kiadó, Pécs, 1994.</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
Organizarea activităților de seminar; dezbateri tematice lucrărilor de seminar	dezbateri	
Niccolò Machiavelli: A fejedelem	analiză de text, problematizare	
Niccolò Machiavelli: Beszélgetések	analiză de text, problematizare	

¹ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Jean Bodin: Az államról	analiză de text, problematizare	
Thomas Hobbes: Leviatán	analiză de text, problematizare	
John Locke: Második értekezés a polgári kormányzatról	analiză de text, problematizare	
Montesquieu: A törvények szelleméről	analiză de text, problematizare	
Jean-Jacques Rousseau: A társadalmi szerződésről	analiză de text, problematizare	
Benjamin Constant: A régiek és a modernek szabadságának összevetése	analiză de text, problematizare	
Immanuel Kant: Az örök békéről	analiză de text, problematizare	
James Madison: 10. levél	analiză de text, problematizare	
Alexis de Tocqueville: A demokrácia Amerikában	analiză de text, problematizare	
Bibliografie		
<p>1. Niccolò Machiavelli: A fejedelem, XV-XXV. fejezet, in: Niccolò Machiavelli művei, Első kötet, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1978, 51-83.</p> <p>2. Niccolò Machiavelli: Beszélgetések Titus Livius első tíz könyvéről, Első könyv, I-VI. fejezet, Második könyv, I-IV. fejezet, in: Niccolò Machiavelli művei, Első kötet, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1978, 91-112, 226-244.</p> <p>3. Jean Bodin: A szuverenitásról, in: Jean Bodin: Az államról, Gondolat Kiadó, Budapest, 1987, 73-104.</p> <p>4. Thomas Hobbes: Leviatán, Második rész, XVII-XXI. fejezet, in: Thomas Hobbes: Leviatán, Polis Könyvkiadó, Kolozsvár, 2001, 193-241.</p> <p>5. John Locke: Második értekezés a polgári kormányzatról, V-XI. fejezet, in: John Locke: Második értekezés a polgári kormányzatról, Polis Könyvkiadó, Kolozsvár, 1999, 57-137.</p> <p>6. Montesquieu: A törvények szelleméről, XI. könyv: A politikai szabadságot létrehozó törvényeknek az alkotmányhoz való viszonyáról, in: Montesquieu: A törvények szelleméről, Osiris Kiadó – Attraktor, Budapest, 2000, 245-260.</p> <p>7. Jean-Jacques Rousseau: A társadalmi szerződésről, avagy a politikai jog elvei, Első könyv, VI-IX. fejezet, Második könyv, I-IV. fejezet, VI. fejezet, VIII-X. fejezet, Negyedik könyv, VIII. fejezet, in: Jean-Jacques Rousseau: Politikafilozófiai írások, Atlantisz Kiadó, Budapest, 2017, 273-285, 286-296, 299-302, 307-315, 401-414.</p> <p>8. Benjamin Constant: A régiek és a modernek szabadságának összevetése, in: Benjamin Constant: A régiek és a modernek szabadsága, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1997, 235-260.</p> <p>9. Immanuel Kant: Ama közönségesen használt szólásról, hogy ez talán igaz az elméletben, ám a gyakorlatban mit sem ér, in: Immanuel Kant: Történetfilozófiai írások, Ictus Kiadó, Budapest, 1997, 167-234.</p> <p>10. Immanuel Kant: Az örök békéről, in: Immanuel Kant: Történetfilozófiai írások, Ictus Kiadó, Budapest, 1997, 255-334.</p> <p>11. James Madison: 10. levél, in: Alexander Hamilton – James Madison – John Jay: A föderalista, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1998, 91-100.</p> <p>12. Alexis de Tocqueville: A demokrácia Amerikában, I. kötet, V. fejezet, III. kötet, IV. rész, in: Alexis de Tocqueville: A demokrácia Amerikában, Gondolat Kiadó, Budapest, 1983, 47-101, 483-539.</p>		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ²	9.2 Metode de evaluare ³	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	<p>asimilarea adecvată a cunoștințelor predate și utilizarea corectă a acestora</p> <p>asimilarea și folosirea adecvată a conceptelor proprii gândirii politice</p>	<p>verificarea se face pe parcursul semestrului prin participarea la dezbateri, dar și în cadrul examenului final (oral) la sfârșitul semestrului</p>	70%

² Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

³ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

9.5 Seminar/laborator	participarea activă la interpretarea textelor	verificarea se face pe tot parcursul semestrului prin participarea activă în procesul interpretării textelor și prin participarea în dezbateri, problematizări	30%
	participare activă la dezbateri		
9.6 Standard minim de promovare			
Prezență la cursuri și seminarii în proporție de 70%. Prezența activă în procesul interpretării textelor. Participarea activă la dezbateri, problematizări.			

Data completării:

Iunie 2025

Semnătura titularului de curs

Prof. dr. Demeter Márton Attila

Semnătura titularului de seminar

Prof. dr. Demeter Márton Attila

Data avizării în departament:

Iulie 2025

Semnătura directorului de departament

Prof. dr. Frunză Mihaela-Cornelia